

Problemen voor niveau D bij de overdrachten naar de Gewesten

In 2001 kwam het Lambermontakkoord tot stand. In Franstalig België spreekt men ook van de akkoorden "de la Saint Polycarpe". Ik had vroeger nog nooit van haar gehoord maar sinds 13 juli 2001 is zij voor mij zoals voor alle Belgen een begrip. En Polycarpe blijkt geen vrouw te zijn, maar een man die het tot bisschop van Smyrna bracht.

Die akkoorden gaan over de herfinanciering van Vlaanderen en Wallonië en voorzagen een uitbreiding van de bevoegdheden en van de fiscale autonomie van de gewesten. Door de wijzigingen ingevoerd door de Bijzondere wet van 13 juli 2001 zijn de gewesten met ingang van het jaar 2002 bevoegd om de heffingsgrondslag, de aanslagvoet en de vrijstellingen van deze gewestelijke belastingen autonoom te wijzigen. In het verlengde van deze bevoegdheidsuitbreiding, werd aan de gewesten de mogelijkheid geboden om zelf in te staan voor de dienst van deze belastingen.

De overdracht van de dienst kan slechts per volgende vier groepen van verwante gewestelijke belastingen gebeuren:

- groep 1: belastingen die verband houden met bepaalde vormen van vermakelijkheden: spelen en weddenschappen, automatische ontspanningstoestellen en openingsbelasting;
- groep 2: onroerende voorheffing;
- groep 3: belastingen behorende tot de sector registratie: successierecht, schenkingsrecht, registratierecht;
- groep 4: verkeersbelasting, belasting op de inverkeerstelling en eurovignet.

Als een gewest hiertoe beslist, dient de gewestregering haar beslissing te notificeren aan de federale regering en zal het gewest met ingang van het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van die notificatie de dienst van de belastingen zelf verzorgen.

Bij overname van de dienst krijgt het gewest van de federale overheid jaarlijks een dotatie toegewezen die overeenstemt met het gewestelijke aandeel in de totale kostprijs van de dienst van de betrokken belastingen en wordt ingeschreven op de begroting van de FOD Financiën. Deze dotatie wordt slechts doorgestort indien het gewest het personeel van federale administraties heeft overgenomen. Het is immers de bedoeling van de bijzondere wetgever om de dienst-

overdracht budgettair neutraal te houden voor de betrokken overheden.

Het Waals Gewest nam reeds vanaf 1 januari 2010 de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, automatische ontspanningstoestellen en openingsbelasting over. Het Vlaamse Gewest zal vanaf 1 januari 2011 de dienst verzekeren van groep 4 : de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet.

Zowel het Waalse gewest als het Vlaamse gewest opteerden voor de overname van het personeel.

De dotatie evenals het aantal personeelsleden – uitgedrukt in voltijdse budgettaire eenheden – werden per groep vastgesteld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen (gepubliceerd in het Belgische Staatsblad van 20 maart 2009).

De verdeelsleutel die voor de regionale uitsplitsing van de kostprijs wordt gehanteerd, is de lokalisatie van de ontvangsten van de betrokken gewestelijke belastingen. De jaren 1999 tot 2001 werden als referentieperiode gehanteerd in de bijzondere wet. Bij de vastlegging van het basisbedrag van de gewestdotatie werd rekening gehouden met het aantal personeelsleden dat tijdens die referentieperiode belast was met de dienst voor de gewestelijke belastingen. Het bedrag van de dotaties zal worden geïndexeerd, maar het blijft voor het overige ongewijzigd. Het werd bepaald op basis van een op een gegeven ogenblik vastgestelde toestand.

Nu zijn we 10 jaar later en er is intussen één en ander veranderd. Het personeel van de federale dienst die er vroeger mee belast was bepaalde belastingen te innen, is afgevloeid of houdt zich nu met andere zaken bezig. Het personeelsbestand van de betrokken diensten en van de FOD Financiën is fors afgenomen door de norm van de laatste jaren om slecht 3 op 5

vertrekkers te vervangen. Het management was van mening dat een upgradering van het niveau noodzakelijk was, ondermeer omdat de controles, ondermeer omwille van de sterk toegenomen informatisering en gewijzigde taken, op een totaal andere wijze worden georganiseerd. De afgevoelde niveaus D werden daarom stelselmatig vervangen door niveaus C, B en A, waardoor de daling en de veroudering van het personeelsbestand voor het niveau D nog sterker in de hand werd gewerkt.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat er vorig jaar voor de overdracht naar het Waalse Gewest onvoldoende vrijwilligers waren in het niveau D.

De regels voor de overdracht van het personeel werden vastgelegd in een KB van 25 juli 1989. Uitgaande van een strikte interpretatie van de wet komt enkel het personeel van de diensten die zich effectief bezighouden met de betrokken groep belastingen in aanmerking voor de overdracht. Vrijwilligers krijgen voorrang maar indien er onvoldoende vrijwilligers zijn, moet worden overgegaan tot aanwijzingen van ambtswege. In zijn advies 45.203/2 van 7 oktober 2008 heeft de Raad van State er namelijk op gewezen dat de wettelijke bepalingen niet toelaten dat een gewest slechts een gedeelte van het personeel van de betrokken administraties zou overnemen.

De dienstorder voor een vrijwillige overdracht naar de Vlaamse gemeenschap vanaf 1 januari 2011 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 juli 2010 op de pagina 44077. De kandidaturen dienden binnen de dertig dagen vanaf de publicatie van de dienstorder in het Belgisch Staatsblad te worden ingediend, dus uiterlijk op 31 juli 2010.

In het dossier voor de overdracht naar het Waalse Gewest nam de overheid niet de juiste keuzes. Dit werd intussen door de Raad van State bevestigd in het arrest nr. 204.955 van 9 juni 2010.

Het VSOA heeft steeds geëist dat alle personeelsleden van FOD Financiën met de vereiste taalrol op vrijwillige basis zouden mogen postuleren voor de oproep tot kandidaten, ook alle personeelsleden werkzaam bij de buitendiensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een discriminatie tussen het personeel van de Centrale Diensten en de buitendiensten in Brussel – zoals dit gebeurde bij de overdracht op 1 januari 2010 van groep 1 naar het Waalse Gewest – was voor het VSOA onaanvaardbaar.

Mede onder druk van de acties van de motorbrigades van de Douane & Accijnzen, toonde de overheid bereidheid om naar oplossingen te zoeken en om aanwijzingen van ambtswege zoveel mogelijk te voorkomen stemde de overheid uiteindelijk in met onze eis.

Zelfs met de uitbreiding van de potentiële kandidaturen tot alle personeelsleden van de FOD Financiën is

er ook voor de overdracht naar het Vlaamse Gewest een tekort aan 54 vrijwilligers in het niveau D voor de standplaatsen Antwerpen (14), Brugge (4), Brussel (30) en Leuven (6).

De mogelijkheid bestaat dat dit tekort nog vermindert. In de wet van 8 maart 2009 wordt de uitsplitsing van het aantal over te nemen personeelsleden uitgesplitst over de niveaus 1, 2+, 2, 3 en 4. Een aantal ambtenaren van de FOD Financiën van het vroegere niveau 3 werden overgeheveld naar het niveau C. Er wordt nog onderzocht of het juridisch haalbaar is dat de vrijwillige kandidaten van niveau C welke van oorsprong niveau 3 zijn, in aanmerking worden genomen om binnen het contingent van de niveaus D te worden overgedragen. Hierdoor zou het tekort van 54 van ambtswege aan te wijzen personen nog kunnen verminderd worden.

Indien er dan toch nog een tekort zou zijn, kunnen aanwijzingen van ambtswege, volgens de wettelijke bepalingen, enkel voor personeelsleden uit de diensten die effectief instaan voor de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling of het eurovignet (cf. bijlage 2 van de dienstorder).

Eerst worden de agenten die hun woonplaats hebben binnen een omtrek van 20 kilometer rond de plaatsen waar de diensten van het gewest zullen gevestigd zijn in aanmerking genomen, vervolgens deze in een straal van 21 tot 50 kilometer en tot slot de agenten in een straal van 51 tot 80 kilometer.

Overdracht van ambtswege wordt door sommigen ervaren als een persoonlijk drama. Het is duidelijk dat het in de wet van 8 maart 2009 bepaalde aantal personeelsleden en de gemaakte verdeling totaal achterhaald is. De politiek zou er bij de regeringsonderhandelingen goed aan doen ook dit aspect en de onlogica van de herfinancieringwet te herzien.

De betrokken leden die bijkomende inlichtingen wensen kunnen zich wenden tot het VSOA.

